

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна газета.

Ціна примірника
6 сот.

На провінції
8 сот.

В зайнятих територіях 4 коп.

Виходить щодня раніше
крім понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18— К.
• півроку	9— „
• чвертьроку	5— „
• місяць	1:80 „

В краю і державі:

На рік	24— К.
• півроку	12— „
• чвертьроку	6— „
• місяць	2:40 „

За границю:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В інших державах	40 фр.

Рекламації вільні від поштової оплати. Рукописі приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важніші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції:
Львів, ул. Руска ч. 3.

Ціна оголошень:

За оголошення числимо за опішпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслати 60 сот., за стрічку, а в опішпалках 80 сот., в редакційній частині 1 К. Повідомлення про вінчання, заручини і т. д. 1:50 К. за стрічку найменше 4 К. Дрібні оголошення за слово 10 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Війна і її економічні наслідки.

Чим довше триває нинішня війна, тим більше зарисовує ся різниця між верствами населення, які є сказані на постійні доходи, а тими, які можуть вести вільну конкуренцію. — Впливають на це головню дві обставини, а саме: більші доходи верстов другої категорії і з кожним днем зростаюча дорожнеча артикулів живності та щоденного ужитку. Вистарчить вказати на це, що в порівнянню до передвоєнних ціл, на які мимоходом кажучи перше нарікалось — платять ся нині с 150 прц. дорожнече,

Верстви, які ведуть свободне зарібковане і вільну конкуренцію, можуть — так сказати-б — рівноважити сю дорожнечу висшими доходами за свою працю. Інакше має ся справа з тими, які є сказані на постійні доходи. Відноситься ся це головню до урядників та учительства. Малий додаток ізза дорожнечі, який признано державним функціонарам не може в ніякій мірі покрити їх найкращі потреби. В наслідок сего витворює ся і поглиблює ся з кожним днем ся різниця між обома верствами, яка по війні може мати далекосяглі економічні наслідки: цілковитий

запад верстви людей з постійними доходами, а зрівноважене та в багатьох случаях збогачені верстов, які перед війною нерідко обдужені, не можуть витримати спаленої конкуренції в своїм звяду, були сказані на марне життє, а густо-часто на нужденне буденне житє.

По середині тих двох груп працюючих стоїть селянство. Обставини воєнні змінились так, що і між ним повстали дві економічні верстви: знижених матеріально війною в наслідок воєнних операцій, грабїж та евакуації, та оставших при своїм майні і добутку. В нинішніх обставинах ся друга верства при раціональній господарстві може не лиш вибистити з давніших довгів та зрівноважитись економічно, але й придбати прискладаний грїш. Платні військові реквізиції, різного рода доставки, при збільшених виравді гомтах продукції, але і при значно висших цінах купна-продажї, мекше чїсто членів родичів в наслідок надзвичайної воєнної служби та військові причинки, все те їм відповідає і ошадїти та враховано може збільшити теперішній, а тим більше повонний добробит, — збільшити каше, народне майно.

Акція нашої інтелігенції по містах зглядом ремісників, промисловців і кінських вільних звань, а по селах зглядом селянства повинна йти передовсім під кличем ошадности та дбайливости на будуче. В той спосіб лишити ся запрацьований грїш в нашій народній організмі, він стане підвалиною до матеріальної хочби частинної відбудови верстви сказаної на постійні доходи та нашої самопомочи при віднові знищеної частини краю.

Світова війна.

Російські гвардійські полки.

Останніми часами воєнні звідомлення оєредних держав раз-у-раз згадують про російські гвардійські полки, які російська генералїція мабуть вичерпавши резерви гіршого сорта, свіжо післала на волинським фронті як гарматне м'ясо на безпошадну загибель.

Кожним разом ішло се вибране російське військо неустрашимо до наступу на австро-німецькі укріплені становиська і кожним разом широко застелювало людськими покосами їх передполя.

Полки, перед якими столїттями дрожали батюшки-царі, впади на приказ найбільш жахливого з тих царів, Миколи, бо се він післав їх на убіїч австро-німецькі скоростріли і мєтавки мін. Чи кермував тут самодержцем свідомий плян, чи лише самозбережливий інстинкт велїв йому позбутися ся тих небезпечних сторожів царського престоло, — та тепер, коли добра їх частина дивно послушна лягла на його приказ бутарськими головами на полях Волині, цар Микола може почванити ся, що дав собі раду з тими, які не налякались було ні самого Петра Великого, ні Катерини.

Бо ціла, кровю спливаюча, традиція тих полків, які утворено на те, щоб берегли російських володарів, а які усе були першими со-

До історії румунської зради.

Ц. і к. міністерство заграничних справ оголосило збірку дипломатичних актів в справі відносин Австро-Угорщини до Румунії в часі від 22 липня 1914 до 27 серпня 1916 р. Збірка обіймає 111 документів.

Дня 22 липня 1914 р. гр. Берхтольд сповіщує посла в Букарешті, гр. Отокара Черніна, щоби він довірочно повідомив короля і Братіану про близьке вручене Сербії ноти.

Дня 26 липня гр. Берхтольд в телеграмі до гр. Черніна заявляє, що надіє ся від Румунії строгої нейтральности, а на случай зачіпного виступлення Росії, лояльного співділання.

Дня 28 липня наспіла телеграма посла з Букарешту, повідомляюча, що Карло ручить за нейтральність в случаю сербсько-австро-угорської війни. Король заявляє далі, що на случай виступлення Росії, на жаль, не можемо числити на військову поміч Румунії. Він додає що нема сили, яка би його могла приневолити до виступлення з оружжєм проти Монархії.

Дня 6 серпня король повідомив графа Черніна про постанову коронної ради, на якій не міг переперти сповиєня обовязку. Та на радї одноголосно опрокинуено думку алуки з Росією, як річ прямо немислиму. Посол думає, що якби клич подїлу монархії оживив проти нас спрямовані інстинкти, то безсумнівно і Румунія зголосила би ся, а в таким случаю король Карло радше зрік би ся престоло, чим мав би прилучитись до того.

Дня 23 серпня граф Чернін доно-

сить, що Росіяни агітують високими обіцянками і великим тероризмом, і що складають особисту відвічальність на міністрів за всякі прояви проти російської політики.

Дня 13 вересня гр. Чернін доносить, що під вражїєм воєнних подїй в Галичині зросла дуже агітація за співділанням Румунії з коалїцією.

Дня 22 вересня. Граф Чернін обговорює з Братіану трудності роблені перевозови воєнного матеріалу в Туреччину. Те домаганє ставить ся часто опісля.

Дня 23 вересня. Гр. Чернін з огляду на тяжку недугу короля Карла, розмовляє з престолонаслідником Фердинандом. Престолонаслідник каже, що всі хотять війни з нами. Неможлива річ є вести війну з Росією, все иньше є можливе. На замітку посла, що ні король ні престолонаслідник є неспосібні до зради, Фердинанд відповів, що якби він се зробив, се було би найбільшим злочином і він сам в своїх очах був би підлою людиною.

Дня 30 вересня. Король Карло повідомляє письменно посла, що надіє ся в будучий коронній радї здобути заяву нейтральности. Опісля доніс гр. Чернін, що на основі згоди партій рада коронна зовсім не відбула ся. Здавало ся, що злагоджено напруженє. Звільнюване резервістів на велику скалю.

Дня 9 жовтня. Гр. Чернін звідомляє про послуханє у короля Карла. Король плаче і каже, що в него є лиш одно бажанє: змерти і все покінчити.

Дня 10. жовтня. Король вмирає.

Дня 2. грудня. Гр. Чернін повідомляє, що всі рішаччі чинники, здає ся, годять ся, щоби з ранню весню 1915 р. виступити

чинно. Все залежати-ме лиш від ходу операції. Чи Румунія впаде на нас з-заду, чи несподівано пригадає собі, що для неї обовязком чести є боротись спільно з нами.

Дня 11. мая 1915. Братіану каже, що як Італїїцї вдарять на нас, його становисько буде дуже трудне. Та посол має вражїє, що в наслідок нашої великої побіди в Галичині, Румунії захитаєть ся.

Дня 23. мая. Бар. Буріан каже в телеграмі до графа Черніна, що хоть не має злуди, що Румунія вже у великій мірі має зносини з нашими ворогами, то все таки треба постійно вказувати на те, що набуток Румунії коштом монархії був би непевний, що побіда над Росією є для Румунії коначним услївом, а поміч для російських подвигів була би самовбїйством.

Дня 25. мая. Король каже, що спробує зробити все, щоби зберегти нейтральність, та володарі не все можуть ділати так, як того бажать. Король думає, що на случай нашої невдачі проти династії звернула би ся буря.

Дня 10. червня. Барон Буріан до графа Черніна. В Букарешті треба все звертати увагу на те, що в нашій інтересі лежить Росію від Балкана передїлати сильною Румунією, бо Росія не буде довго терпіти, щоби між нею а Царгородом стояла 10 мільїонна румунська держава.

Дня 23. червня. Граф Чернін розмовляє з Братіану про чинне співділання Румунії з нами, вказує на відбїтє Львова і на нестримний похід. Братіану каже, що не може правити проти краю і замічає, що Росіяни за 14 днів опять може перейдуть до офензиви.

Дня 16. липня. Братіану заявляє по слови Чернінови, що під ніяким услївом не мо-

озниками всіх революційних заговорів і катами скинених з престолу самодержців, починає ся ще з часів Петра Великого. Навіть він мусів втікати перед своїми гвардійськими стрільцями, і лише в той спосіб спас ся від них, що вибухнув в Москві славну алею шибениць, на якій вивішав своїх гвардійців, десятком по десяткові. На їх місце сформував зі своїх „потішних“ друзів гвардію иньшу, Преображенську. Та вона теж зрадила його в хвили, коли Катерина І. видала на нього потайний засуд смерті... Преображенські гвардійці станули тоді по стороні Катерини. Окрім Преображенців покликали слідувати царі до гвардії ще полк Ізмайловський і Семіоновський. І вони теж незабаром стали небезпечним для самодержців орудієм в руках жадних влади одиниць, як от коханок цариці Анни Бірон, який пообсаджував офіцерські пости в тих гвардіях своїми кривними і тоді вже, надіючись на гвардійців, досягнув по царську корону Романових. Хоч один з Біронів був творцем першої кінної гвардії, то і його зрадили сі відділи, яких девізом була анархія, і післали Бірона в Сибір, видвигаючи рівночасно на престол бравншвайгську княжну Анну Леопольдівну з плеканним нею останнім Романовським немовлям Йосаном Антоновичем. Але вже в кілька тижнів пізніше зуміла позискати гвардійців для себе остання з дочок Петра Великого, Єлисавета. Вона в потемках ночі явила ся поміж ними, а нагадавши їм, чия вона дочка, попросила помочи проти Анни. Триста гвардійців присягло їй вірність, а тридцять з них побігло разом з нею до царської палати, щоб посадити на рос. престолі сию царську Месаліну, що відтак з вдячності зробила з них свою прибічну сторожу, якої кожний рядовий по черзі був її фаворитом.

Наслідника Єлисавети Петра III удушили Ізмайловські гвардійці, нацьковані Катериною II, яка зараз потім показала ся на улицях столиці Росії в гвардійським мундурі. Сидячи на баськім коні, вона тріумфально переїхала з полком Ізмайловців перед ликующим на її честь народом. В сорок літ пізніше гвардійські офіцери скрутили карк цариці Павлови І.

Навчений стільки кровавими подіями цар Микола І перевів основну реформу гвардійських полків, щоб себе і будучих царів забезпечити перед ними. Він перемішав їх з зовсім новими військовими формаціями.

Традиційне недовіре царів до гвардійців уділило ся мабуть і теперішньому цареві Миколі II, коли він пристав так легко на Брусіловський плян післати їх на цілковите знищення у волинську кампанію останніх тижнів...

На морі.

Команда флоту повідомляє:

Вночі з 8. на 9. с. м. одна з наших ескадр гідропланів з великим успіхом оббидала бомбами літакову стацію і портові забудованя у Вльора. Також — вночі з 9. на 10. с. м.

же позвонити на перевезення амуніції в Туреччину.

Дня 28. серпня. Граф Чернін звідомляє, що король Фердинанд, Братіану і міністер внутрішніх справ заявляють доволі згідно, що ескадральна ефензива проти Сербії викличе, що правда, в Румунії велике обурення та поза тим не потягне ніяких наслідків.

Дня 10. вересня. Граф Чернін має дуже поважну розмову з Братіану, котрий заявив, що у відвіді на наше заряджене і замкнене нашої границі, потреба вислати війська на границю. Братіану впевнив, що не має з антантом ніякого договору, який би його зобов'язував до заатакування нас; в пересвідчений, що в нас нема ніяких намірів проти Румунії, та він мусить числитись з публичною опінією, яка надіє ся, що Румунія заатакує.

Дня 11. вересня. Барон Буріан уповажив посла, щоб заявив румунському президентові міністрів, що у нас зовсім нема наміру атакувати Румунію. Замкнене границі запов'язано також від сторони Швайцарії, а за винятком кількох точок, також і від Німеччини.

Дня 14. вересня. Граф Чернін мав цілодобове послухання у короля, який вкінці уповажив його повідомити, що як знесемо замкнене границі, то і він прикаже цофнути війська. Посол сейчас по послуханню довідав ся про значіне замкнення границі і доніс про те королеви. В розмові дня 17. вересня Братіану по-мимо королівської обіцянки обстоє за тим, що війська можна цофнути що-йно за яких 14 днів, бо всі Румуни мають перед очима судьбу Бельгії, а він мусить впоїти в населення переконане, що стереже безпеченства краю.

Дня 24. вересня. Граф Чернін по причині зросту струї за мобілізацією удає ся до

одна наша гідропланова ескадра з добрим по-вощенням заатакувала військові предмети в Монфальконе і стацію гідропланів коло Градо, а иньша — двірць і військові урядженя в Сан-Джорджіо ді Ноґаро. Було багато влучних метів. Всі літаки з тих виправ повернули неушкоджені, мимо сильного острілюваня.

Донесеня про мирові заходи Німеччини — неправдиві.

НОВИЙ ЙОРК. „Associated Press“ оголошує телеграму свого кореспондента, що чутка, будьтоби амбасадор Жерар привіз просьбу німецького цісаря до Америки о мирове посередництво — в цілковитому нісенітницю.

Німецькі підводні човни на Атлантийським океані.

КОЛЬОНІЯ. До „Köln. Zeitung“ доносять з Вашингтону дня 8. с. м.: До півночі повідомляють про затоплене вже 6 англійських кораблів. Візваня о ратунок при помочи іскрового телеграфу надходять цілий день. Обурення тут незвичайне. В кругах корабельних підприємців запанував переполох. Кораблі, що вибирали ся в дорогу, затримано, а тим, що були вже на повнім морі, наказано, аби змінили дорогу.

ЛОНДОН. Бюро Райтера повідомляє з Нового Йорку: Залози і подорожних, що були на шести кораблях, заатакованих вчора підводними човнами, виратовано, — за винятком залози парохода „Kingston“. Американський контрторпедовець, що везе розбитки корабля, котрим може в „Kingston“, був в дорозі до Нью-Порт.

НЬЮ ПОРТ. Коло Нантукет затоплено 9. кораблів. Працюють 3. підводні човни.

Відношеня Греції до Росії.

Більша частина російських опозиційних часописів з кадетською „Річю“ на чолі, не обманює вже себе що до Греції та її відношеня до Росії та чотиродержавного порозуміння взагалі. В Росії занадто добре знають, що грецька людність не має причини захоплювати ся проектом „будучого союзу з Росією“, а тому й не нападають так, як давніше, на Грецію із за її нерішучости, але з резигнацією задивляють ся на справу позисканя її для себе. Нинісьні днівники в Росії пишуть про грецькі справи менше, як перед двома або трьома тижнями.

Успіхи партії Венізелоса.

„Daily Telegraph“ одержує з Канеї таку вістку: Як видно з депеші, котру отримано з Вати (Vathy) (Самос), королівська залога того міста прилучила ся до народного руху.

Грецький дефіцит.

З Атен доносять до французьких часописів:

Братіану, щоб заявити йому, що мобілізація в Румунії приневолила би нас зажадати поясненя. Розмова мала місце, заки Братіану удав ся на раду міністрів. Друга телеграма доносить, що рада міністрів постановила і окищо не брати ся за військові запов'язання.

В телеграмі з дня 25. вересня до графа Черніна — барон Буріан цілковито похваляє спосіб, в який він промовляв. Має він пригадати Братіану, що прилучене Румунії до осередних держав мало на меті створити сильну запов'язку проти посунаня Росії до середної Європи і на Балкан. Йозаяк навіть Болгарія тепер освободжує ся від страху перед Росією. — Румунія тимбільше повинна здобути ся на енергію щоб вступити на дорогу, яку їй вказує історія інтерес і розум.

Дня 3. падолиста. Барон Буріан з причини, що начальна Команда армії одержала вістку про збирання російських військ на румунській границі, поручає графови Чернінові, щоб він виразно запитав Братіану, як Румунія заховала би ся супроти проби Росії перевести перехід військ через Румунію. Телеграма графа Черніна зі слідуочого дня звідомляє, що Братіану впевнив його, що на перехід Росіян ніколи не зізволить, думає однак, що Росіяни самі не будуть того пробувати.

Телеграма барона Буріяна з 7. марта 1916. займає ся також сєю справою. Гр. Чернін має в імені міністерства у ввічливій але рішучій формі зажадати від короля, щоб Румунія безпробовочно охоронила свою нейтральність військом також на російській границі, як се вже зробила на иньших границях.

(Далі буде).

сий: Грецький міністер скарбу повідомив Кальогеропульоса, що скарб має лише 360 тисяч франків на видатки сего місяця, замість 20 мільонів, котрі необхідні для заплаченя пенсії офіцерам армії і на иньші конечні біжучі видатки.

Новий грецький кабінет.

АТЕНИ. Кабінет завтра зложить службову присягу. Міністром внутрішніх справ зістав Тзелос; Зальбосатос — обіймає теку міністра заграничних справ, ген. Дракос — теку міністра війни, адмірал Даміанос — теку міністра маринарки.

АМСТЕРДАМ. Одна з тутешних часописів доносить — на підставі відомостей „Times-a“ з Атен — що в дуже сумнівне, чи чотиродержавне порозуміння признає кабінет нового президента міністрів.

ПАРИЖ. Агенція Аваса доносить з Солуня: Прибули сюди члени тимчасового правительства.

ЖЕНЕВА. Французькі днівники доносять з Атен, що покликане до війська обов'язаних до ставленя в 1916 р., відрочено.

Російське звідомлене.

З дня 7. жовтня.

Західний фронт: В околиці на північний захід від Бубнова коло Свиных сильний німецький відділ намагав ся прогнати нас з одного німецького рова, який ми здобули; його відперто.

В околиці Ценівки і Золотої Липи бої тривають дальше на лінії Шибалин-Потуроти-Мечішів. Неприятель пробував відбити втрачений терен, та його чотири-чергові протинаступи відперто серед великих неприятельських втрат.

Посилайте жертви на

ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ

Львів, „Дністер“ ч. ки. ш. 9.838.

НОВИНИ.

— Приїзд намісника ген. бар. Діллера до Львова. Ві второк по полудні приїхав намісник ген. бар. Діллер в товаристві ад'ютаанта гр. Шафготша і президіяльного комісара дра Соболєвського. Рівночасно з намісником прибули до Львова: віце-президент краєвої дирекції скарбу Бугно, шеф президіяльного бюро в мін. скарбу радник др Грім, шеф президіяльного бюро краєвої дирекції скарбу радник Бартошевський і віце-секретар міністерства скарбу др Мікулецький.

По короткім відпочинку відїхав намісник до Янова, а у вечер вже повернув до Львова.

О год. 8. вечером того дня відбув ся в саялах „Kasyna narodowego“ обід, виданий намісником на честь прибувших віденських гостей. На обіді був теж еп. Хомишин.

— До відома українського населення повіту Долина. Делегат З. У. Р., У. Парл. Репрезентації і кр. тов. „Сільський Господар“ одержав за желаня, зложені в дні уродина Найяснішого Пана в імені українського населення і його просвітно-господарських інституцій долинського повіту, письмо з тамошнього старєства от сього змісту:

„До Високоповажаного Пана дра Михайла Пачовського.

По мысли рескрипту Президії ц. к. Намісництва з дня 15. вересня с. р. ч. 14146/Пр. зглядно рескрипту Пана Міністерства справ внутрішніх з дня 1. вересня с. р. ч. 19554/М. І. повідомляю Високоповажаного Пана, що Його Ціс. і Кор. Апостольське Величєство поручив наймилостивіше висловини найвишшу подяку за вислови вірнопідданчих почувань, котрі зложено на мої руки в дні Його уродина“.

Ц. к. Радник Намісництва

Глажевський в. р.

Долина, 30. вересня 1916.

— Уголь на Шпіцберген. Поклади угля на Шпіцберген, що в власність норвежської спілки, провірювала оноді комісія знатоків, яка відкрила нові багаті поля угля. Спілка задумує вже в літі зачати добувати уголь.

— „Vorwärts“ — завішений. Розпорядком начальної команди припинено видавництво головного органу соціально-демократичної партії в Німеччині на необмежений час.

— Виділ славянської фільмології в Копенгаген. В „Berlingske Tidende“ читаємо: В

державним бюджеті вставлено відповідну суму на удержання звичайного професора славянської філології. Має ним стати др Станіслав Рожанецький.

— Президентом ц. к. нотаріальної палати в Кракові вибрано на з'їзді нотаріальної колегії дня 7. с. м. на місце пок. Едмунда Клеменсевича дотеперішнього віце-презеса Палати краківського нотаріата д-ра Тадея Старжевського.

— Убийник о. Коссака. В Перемишлі перед полемим судом ставав оноді Ян Кубішин, обжалований о замордоване на Угорщині 20-літньої доньки лісничого Лідії Гальмос. Кубішин по званию візник служив при 30 полку пішої артилерії, що стояла в Гамаскер на Угорщині. Родом був він з Цеброва коло Тернополя. Злочину допустився в червні 1915 р., а як виказало слідство, морд dokonано на тлі еротичним. В часі розправи Кубішин відігрався вини. Його засуджено на кару смерті через розстріляне та рівночасно й подано до помилування. Дня 16. вересня просив Кубішин, щоби йому позволено явитись у председателя, перед яким мав зробити важні зізнання. Тоді й признався він, що дійсно замордував Лідію Гальмос, а заки ще вступив до війська, замордував дня 29. серпня 1913 р. старенького монаха Василиянина Коссака в Золочеві з мести за те, що Коссак підозрівав його о крадіж збіжжя. Тоді арештовано Кубішина, та по виказанню свого алібі зістав він увільнений.

Ось так випадок виявив перед світом убийника о. Коссака. Справа замордованя о. Коссака була в своїм часі дуже голосна, та слідство й розправа не вміли викрити винуватця. Кубішин признався ще, що в 1915 р. замордував родину Юришчичих, зложивши з 3 осіб.

Супроти того присуд смерті зістав затверджений; Кубішина розстріляно 28. вересня о 7 годині рано.

— В справі запровіятованя Львовян в бараболі. Ц. і к. господарський відділ П. Армії (к. у. к. Landwirtschaftliche Gruppe der P. Armee), зайнявши цілу надвишку бараболі, що позістали по задоволенню потреб місцевого населення у всіх місцевостях, положених в області П. Армії, підняв ся тепер запровіятовати в бараболі людинність м. Львова за посередництвом Мійського Апровізаційного Закладу. Згаданий Зклад (ул. Бема ч. 21), як також всі мійські склади, будуть від дня 10. жовтня приймати від 10—1 год. замовлення на бараболі, почавши від 100 кильгр. по ціні 12 корон за 100 кильгр. з доставкою до дому, одначе в найбільшій скількості 600 кльг. на одну родину.

При замовленню належить зложити відразу цілу належитість.

Зклади, інституції, шпиталі і приватні особи, котрі хотіли би набути більшу скількість бараболі, можуть замовляти цілими вагонами по 10.000 кильгр. і по ціні власних коштів Закладу, відбираючи замовлення самі і на свій кошт просто з залізничного двірця. Замовлення на цілі вагони приймає лише Апровізаційний Мійський Зклад. Уряди, заклади і інституції, що затруднюють більшу скількість урядників, можуть зголошувати ся від 13. жовтня почавши, до Мійського Апровізаційного Закладу по друку до збирання у підвласних урядників замовлень і належитості.

Для населення, яке не має спромоги замовити відразу 100 кильгр., будуть продавати ся бараболі в малих скількостях в мійських складах та в кількох для тої цілі призначених осібних льокалях.

З огляду на те, що довіз бараболі продуцентами і торговцями з причини зайняття на потреби армії може з часом цілком спинити ся, вказаням буде, щоби населення міста поробило вже тепер відповідні запаси.

— Лихвар, не натований поліцією. До чого доходить лупіство львівських купців і їх плян, зробити масток на війні, про се свідчить факт, що один з більших купців у Львові, Чарнецький (він має корінний склад на розі ул. Литаківської і Гротгера), продав одно яйце аж по 34 сотики! Ніякі максимальні тарифи п. Грабовського, ані поліційні зарядження його не обходять.

Довірочна особа, якої назвисько на жада не можемо подати міродатним чинникам, наколиб прецінь раз хотіли провирити зразковий факт нечуваної апровізаційної лихви, хотіла д. 9. с. м. купити куряче яйце, яке одно-одинокое сумувало за виставою в складі Чарнецького, та почувши його ціну 32 сот. задишила свій намір. Найсмізшого дня рано, згадана особа нарочно пішла переконати ся, чи се виставове яйце продане. Та що се було яйце виставове, то видно на думку купця Чарнецького воно дорожочіньше навіть від самих великодних, бо має ту цінність, що його ціна кожного дня зростає о 2 сотики: д. 10. с. м. він зажадав від тої

самої особи за нього вже 34 сотики і — одержав їх.

Ми тої думки, що сей патріотичний купець повинен за своє здирство заплатити в дирекції поліції таку кару, щоб йому відкотило ся дальше бути в тихім, але впертім союзі з внутрішніми ворогами держави, що воює з неприятелем зовнішнім.

— Зміни в польських легіонах. „Wiadomości polskie“ подають зміст прикажу Начальної Команди Армії, з котрого можна довідати ся про дальші подробиці що до зміни в організації і ставовищі польських легіонів. З розказу видно, що легіони будуть розширені до двох повних дивізія піхоти, а всім відділам, сформованим в Королівстві Польським, буде надана назва „Польського Помічного Корпусу“. Крім ствердження про надане полкам легіонової піхоти історичних польських прапорів, а влученим до легіонів ц. і к., ц. к. та і к. офіцірам — позволення на ношене легіонового мундуру, знаходимо в приказі заповідане дальшого розширення формаций легіонів та признаня згаданих приділених до легіонів офіцірів армії, за надкомплетових з захованем і надалі тих самих прав і обов'язків, які прислугують иньшим офіцірам армії. Офіцірські степені, які їм буде надано, визначить Начальна Команда Армії в кождім окремім випадку.

До повисших інформацій додані в „Wiadomościach polskich“ дуже цікаві уваги і пояснення, що виходять безпосередно від Військового Департаменту польського Начального Народного Комітету та підписані його шефом, полковником польських легіонів Владиславом Сікорским. Звертаючи увагу читачів на ці уваги і пояснення, особливо на їх історичну частину, з свого боку обіцяємо застановити ся над ними в будучині, — о скілько, розуміється, позволять на се зовнішні тісні обставини.

— З днів стрілецької слави. В кєрвавих боях зведених дня 3. і 4. вересня мала друга сотня І го курія слідує втрати: сотник Андрій Мельник (в полоні), чєгар Остап Коберський (ранений), хорувий Тадей Ковалик (ранений), стрілець Андрій Шевчук (забитий), стр. Осип Абердам (вбитий), стр. Степан Ковальчук (вбит.), стр. Остап Кихтяк (вбит.), стр. Іван Сачик (вбит.), стр. Стефан Кобак (ран.), стр. Остап Котик (ран.), стр. Лев Сивак (ран.), стр. Петро Гадупяк (вбит.), стр. Осип Веробчак (ран.), Михайло Гасій (ран.), стр. Юрко Демидо (ран.), стр. Іван Перегінець (ран.), стр. Яків Тєс (ран.), стр. Михайло Косар (ран.), стр. Максим Ліберспахєр (ран.), стр. Яків Туринський (ран.), стр. Петро Семигєн (ран.), стр. Михайло Савчик (ран.), десятник Давид Даскалюк (ран.), стр. Семен Федоряк (вбит.), стр. Василь Федоряк (ран.), стр. Василь Самєфан (ран.), стр. Стеф. Йосифович (ран.), стр. Петро Зеленецький (ран.), стр. Василь Шувальський (ран.), стр. Іван Сиротюк (ран.), підхорунжий Семен Безпалко (ран.), стр. Іван Салів (ран.), стр. Андрій Юрашак (ран.), стр. Михайло Зазуляк (ран.), стр. Стефан Никитин (в полоні), стр. Федь Нижникєвич (з пол.), десятник Павло Ожєвач (з пол.), стр. Василь Нагірний (з пол.), стр. Володимир Базилєк (з пол.), стр. Адам Япульчак (з пол.), десятник Стефан Терлецький (ран.), стр. Олєсь Пліш (ран.), стр. Богдан Ничипор (вбит.), стр. Василь Безкоровайний (ран.), стр. Петро Кучєр (ран.), стр. Мартин Залінський (ран.), стр. Гриць Казанівський (ран.), стр. Михайло Геналь (ран.), стр. Микола Пачовський (ран.), стр. Семен Митрицула (ран.), стр. Гриць Рибайло (ран.), стр. Микола Тикайло (ран.), стр. Михайло Хомяк (ран.), стр. Андрій Тємяк (ран.), стр. Дмитро Кунєвич (ран.), стр. Семен Хибін (вбит.), стр. Михайло Тєлєжко (вбит.), стр. Андр. Стецьків (ран.), стр. Мих. Вашинський (ран.), стр. Василь Кончаківський (вбит.), стр. Василь Качуляк (вбит.), стр. Федь Микитів (ран.), стр. Петро Шевчук (вбит.), стр. Данило Пронєць (ран.), стр. Семен Щєрбанюк (ран.), стр. Тома Машталір (ран.).

— Про пок. Болєслава Барановського, кєрєвого шкільного інспектора, помістив п. О. Б-ий кєкрольоґ, в котрім звєличав його педагогічні спєсібности і літературні праці, далі й підніє сягаючу до молодих літ прихильність і зацікавленє для українських змагань, а закінчив теплимими словами: нехай йому буде пером земля і вічна пам'ять!

Мушу в імени українського народного учительства заявити, що сей образ є далеко неповний, а подекуди навіть невірний. Автор згадав вправді про педагогічно літературні праці покійного, але поминув зовсім його 25-літню роботу на становиску члена кєрєвої шкільної ради і кєрєвого інспектора у східній області краю. Сеж була головна суть і вага його діяльності і життя! Тут був він через довгі літа душею і мотором тої системи і напрямку, які пішли в нашім шкільництві, а які завели вели-

чєзні зміни в нашім краю і суспільнім житю. І справєдливо сказав о нїм рєчник польського педагогічного товариства в нагробній промові: „on był twórcą polskiego szkolnictwa w naszym kraju!“ — А що до прихильности до українських змагань деякої польської молодіжи зі свого рода „ukraińskiej szkoły“ в 60 роках мин. віка, до котрої в часі академічних студий мав і покійний належати, то з сим перелєтним мєтеором вєжє ся також свого рода історія. Се діяло ся по невдалім польським повстаню з р. 1863. Серєд польської суспільности виявилась була тоді в большій спєсїбї страшна нєміт їх народу перед російським велєканом. Нє дивно, що серєд деяких ідейних польских молодцїв озвалось враз з любовю для своєї незалежної Польщі також симпатичне співчуванє для подібних свєбідних змагань Українцїв, тим більшє, що в розрості українського життя бачили доброго союзника для виборєня собі і всім поневолєним народам в Росії належних прав і свєбєд. Разом з тим лучилась у них щє й надія, що розвиваюча ся Україна дасть ся може втягнути в будучий польський державний організм — od morza do morza. Але се були лиш хвилєві пориви, котрі дуже скоро розвіялись. Український рух виявив відразу явне змаганє до такого життя, котрє було би вповні незалежне від Польщі. З другого боку складали ся відносини так, що Поляки стали одержувати в Галичині щє-раз більшє і необмєженє влєсть. Колиж український рух почав, завдяки проєвітній роботі наших людей, переходити у маси нашого народа, тоді зачали зникати попередні плятонічні співчуваня для Українства, а на їх місци пішов у наших сусідів цілком протівний нам напрям і став твердою рукою переводитись по всім краю. Тою дорогою пішли також молоді студентські фантазії покійного. — Ми українські учителі виділи дуже добре систематичну його роботу, тай бачили її також на всім українським шкільництві. Українська знов публіка тямить покійного з соймових засідань, на котрих заєдно реплікував на всякі шкільні зажалєня українських послів.

Сих пару слів прийміть на тепєр як вислів нашої душі. Час урядованя п. Барановського був дуже важкий для українського учительства і шкільництва. Та о сїм поговорить щє українське учительство, коли настане спокійніший час і одержимо свєбєду слова. — Учителю.

ОПОВІСТКИ.

Четвер. дня 12. жовтня 1916.

Нині: 12. жовтня гр.-кат. Киряка, римокат. Максиміліяна.

Завтра: 13. жовтня гр.-кат. Григорія Вєл., римокат. Едварда кр.

○ Члєнїв „Українського Комітету помочи для ранєних жовнїрів“ та „Комітету Великодних дарунків“, як рівнож усіх охочих до праці Палє, просить ся прибути на сходини, що відбудуть ся в суботу, дня 14. с. м. о год. 5 по полудни в салї тов. „Захоронка“ вул. Руська ч. 3.

○ Перші Загалєні збори товариства „Сирітський захист“ в Перемишлї, якого устав затвердило ц. к. Намісництво, відбудуть ся дня 21. жовтня 1916 о год. 7 згл. 8 вечєр в комнатах товариства „Бєсїда“ в Народнім Домі в Перемишлї.

Днєвний порядєк: 1. Отворєнє зборів; 2. звіт дєтєперішнього Комітету: а) звіт секретєря; б) звіт господаря; в) звіт скарбєнника. 3. Звіт прєвірної комісії. 4. Вибір цілого виділу. 5. Внески і запити члєнїв.

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 11. жовтня 1916.

На східнім фронті.

На полудн. Семигородським фронті ніяких важніших подій не було. Під Кронштатом (Брассо) очищує ся пограничний терєн. Чік Серєду знов у наших руках. В горах Гєргєни нєприятєль ставляє опір. На північ від Кірлібаби відпєрто російський наступ.

На італійським фронті.

Битва на полудн. крєлі фрєнту Побєрєжа продовжує ся в дєнь і в нєчї — на просторі

на північ від Віпшах аж до міста св. Петро. На цілім фронті від тої місцевини аж до моря дуже сильні італійські відділи наступали. Їм повелося на багатьох місцях вдерти ся до наших перших ровів. На полудне від Новарас зразу зискав був неприятель простір на проти Яміано, та наші протинаступи відкинули його. Боротьба веде ся ще за деякі малі відтинки ровів, що осталися ще в непр. руках. Ми половили 1400 італ. жовнірів. Бова діяльність на фронті долини Фляйм ослабла. Тут Італійці нічого останніми днями не осягнули. Битва над Пасубіо ще не покінчена.

На півд.-східнім фронті.

Нічо нового.

Заступник шефа Генерального штабу пільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

з головної німецької кватири.

На західнім фронті.

На поодиноких відтинках армії Гім. кн. Альбрехта Віртемберського і на фронті Артоа групи військ кронпринца Рупрехта Англії розвивали живу діяльність-стеж. На фронті битви на північ від Сомми по сильнім огни, сягаючим далеко поза Анкру на північ, було кечером і вночі багато частинних наступів, особливо сильних повторюваних на лінії Морваль - Бушавель. На полудне від Салі заводили неприятели нашу першою лінією на вузкім фронті; на прочих відтинках відперто його огнем або в рукопашній боротьбі. На північний захід від Тінваль в однім місці боротьба ще не покінчена.

На полудне від Сомми повело ся Французам по довгім, кілька днів триваючим артилерійським підготованню, втиснути ся у висунений в околиці Вермайдівлер відтинки нашого становища, причім відіхнули вони наші війська на приготівані позаду, відтинаючи сей виступ, позиції. На полишених нами становищах в хутори Генермон і Бовен. Наші летунні зістрілили по 4 неприятельські літаки поза нашою і неприятельську лінією.

Фронт пільного маршалка ба-варського наслідн. престолоа Рупрехта:

Під Пруне на полудневий схід від Раймс підійшов відділ німецьких стеж аж до третього французького рову і взяв полонених. В області Мези артилерійський огонь став ще сильніший. Вечером прийшло на відтинку Тюмон-Флері до боротьби ручними гранатами. На схід від Флері відбито французський наступ.

На східнім фронті.

На фронтах обидвох груп військ нічо нового.

На балканським фронті.

Фронт генерала пільного маршалка Макензена:

Над Дунаєм і в Добруджі ніяких подій не було.

Фронт македонський:

Окрім живої місцями стрілянини прийшло на Черній, Нізе Плянїні і в околиці Люмніці на захід від Вардари до безуспішних неприятельських наступів.

Семигородський фронт:

В долині Маруші неприятель ставить ще завзятий опір. В долині Гергени і на північний схід від Парайду знов він подав ся в зад. На схід від Чік Середа і далше на полудне в долині Альти відкинуто його. Погоня за побитою під Кронштадом II-ю румунською армію триває далше.

Перший генеральний квартир-майстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дантистическа заведеж

Д-ра Олександра Барвінського

пр. вул. Сикстуської ч. 17.

Виймовано зубів без болю і підомоване. Штучні зуби в кавчуку і золоті.

Українським Січовим Стрільцям роботи виконує в даром.

Зголошувати належить ся у ассистента Наса.

АДВОКАТ

Др. Ізидор Голубович

переміс канцелярію в Тернополь

і веде її

у Львові, ул. Руська ч. 3. I. пог.

Оголошення.

Хто знає, де в Катерина Дідич зі Львова-зводить довести на адресу: Юлія Ле-вард ул. Городецька ч. 62, за винагородженням Касю! Маня і Оля плачуть без-настанно, по-дай адресу. Мама. — Касю вертай! Іван. 1—3

Прошу возлюблену мою жену, синів, зятя, ввуків і вч. о.о. Сотрудників, чи і де они живуть і чи всі здорові? Я ще 5. серпня с. р. перервав курацію в Криниці, щоби вернути до Тисмениці, але то вже не було можливе! Евентуально прошу кожного, (кому се можливим буде) ласкаво доручити те оголо-шенє моїм дітям і мені о них певні вісти пода-ти: О. Іван Коцюба, парох Тисмениці, тимча-сово завідаєть прихода в деканаті Ярослав-ським. Адресувати до Впр. Уряду деканатського гр. кат. обряду в Ярославі. 4—4

Конкурс.

Кружок У. П. У. в Долині розписує кон-курс на посаду управителя і одного фільольога класичного при укр. гімназії в Долині. Зголо-шення приймає Дирекція укр. гімназії в Долині до 1. листопада 1916. 7—7

Найновіше і найдешевше

видане

Творів Тараса Шевченка

в двох томах (I. том, стор. 552. II. том, стор. 544) можна набути в Канцелярії Товариства „Просвіта“, Львів, ринок 10. Кождий том коштує 2 кор. 50 сот. в красній таві або 2 кор. в оправі зви-чайній. На поштову рекомандовану пе-ресилку треба долучити 55 сот. По одер-жаню грошей з гори висилає ся на кожду подану адресу, також пологою (Feldpost).

Замовляйте

український ілюстрований

КАЛЕНДАР

для українських емігрантів жовнірів і селян на звичайний рік

1917

який видає „Український Жіночий Кружок“ в Гімнді, і коштує лише 70 с вже з пересилкою. За попереднім надісланем грошей висилає ся:

10 примірників	6-50 К
20 „	13- „
50 „	30- „
100 „	55- „

Замовляти на адресу: Ольга Бачинська, К. k. Barackenlager — Gmünd, N. O.

!!Найдешевший український календар!!

160 сторін друку, 20 ілюстрацій. 1—30

ПОРТРЕТИ

Франко по Мазепа Шептицький 50 сот. Мазепа Шептицький 50 сот. Шептицький Франко

Всі три портрети однакового формату. Замовляти можна найменше по 5 при-мірників. На звичайне порто належить аложити 30 сот., на рекомандоване 55 сот.

Замовлення і гроші висилати на адресу: Канцелярія Товар. „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10.

Купуйте і замовляйте!

Календарець „РУСАЛКА“

Ціна: штука 30 сот. (почт. 35 сот.)

10 штук з почт. оплатою	К 3-
25 „	7-20
50 „	13-50
100 „	25-00

Від 25—100 шт. поручено (рекомандовано)

Печатаєть ся відривний денний календар на 1917 р.

Замовлення приймає:

А. ОКПИШ, Львів, Ринок число 36.

Руська Щадниця

в Перемислі

вулиця Косцюшки ч. 3.

Принймає і виплачує щадничі вкладки щоденно в годинах урядових і опрощує їх на 4%, починаючи вже від спідуючого дня по дни зложення аж до послідного дня перед днем виображення.

ВКЛАДКИ в „Руській Щадниці“ можна суладати особисто в касі товариства, почтовими переказами, грошовими листами, чеками пошто-вої Щадниці, які Дирекція Щадниці на жада-нє безплатно доставляє, і в філіях банку австро-угорського на рахунок „Руської Щадниці“.

Уділяє позичок: а) гіпотечних платних піврічними амортизаційними ратами на протях літ 10—45 після вибору позичаючого; б) на льомбард ефектів, и на есконт векслів. Справа позичок полатоджуєть можливо скоро.

Всяких інформацій і друків уділяє кансе-лярія „Руської Щадниці“ ул. Косцюшка. Наро-дний Гім, I. пов., щоденно безкорисно в годи-нах урядових від 9—1 год. крім неділів і русь-ких свят.

Після § 14. устава „Руської Щадниці“, за-твердженого через п. к. міністерство внутрішних справ вкладки в товаристві „Руська Щадниця“ в Перемислі надають ся до льобаних пупіляр-них, фундаційних і т. в. капіталів, має отже „Руська Щадниця“ пупілярну обезпечу.

НОВІ КНИЖКИ.

1) За козацьким хлібом: Оповіданє з давних часів. Книжочка має пять розділів: I) Стріча II) Неволья III) Я-сир. IV) На чайках. V) Козацький хліб і закінченє та прикрашує єї пять образців. — Ціна одного примірника 70 сот. (для членів 50 сот.).

2) Войнаровський: історична поема К. Рилєва, переклад О. Коваленко. Поему попереджає поясненє „Від Редак-ції і Вступне слово“ Олексі Коваленка. Ціна одного при-мірника 70 сот. (для членів 50 сот.).

3) Чекає нас велика річ: написав Богдан Лепкий (з 10 образками). Ціна одного примірника 50 сот. (для чл. 40 с.).

4) З кривавого шляху Українських Січових Стрільців. Ілюстрована збірка оповідань і описів, зредагував Др. О-сип Назарук. Ціна одного примірника 1 К 20 сот. (для членів 90 сот.).

Висилає за попереднім надісланем грошей (також в мар-ках) Канцелярія Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10. На порто треба долучити 20 сот. (рекомандоване порто 45 сот.).

При полагоджуванню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.